Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ILUSTROWANY KURJER FILATELISTYCZNY

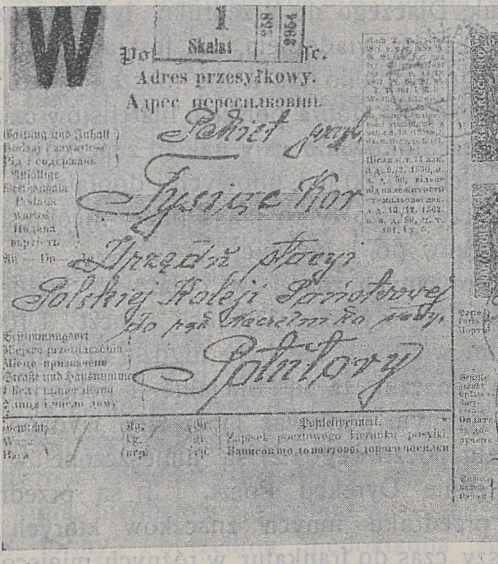
ORGAN POLS. ZWIĄZKU AKAD. FILATEL.

ORGAN POLS. KLUBU FILATELIST.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA LWÓW, ul. Kurkowa L. 5/Ip. P. K. O. WARSZAWA Nr. 152.836.	Cena egzemplarza **50 gr.**	Prenumerata roczna: (8 zesz). w kraju: 3 zł. zagranicą 4 zł.

Wydawca: JERZY ZADUROWICZ

Rok VII. Lwów, Lipiec-sierpień 1930 **Nr. 71.**

Do artykułu o wydaniu skałackiem.

Prof. Stan. Mikstein.

Pierwsze polskie znaczki dla b. zaboru austrjackiego

XI. Typograficzna forma II B i znaczki nią przedrukowane.

(ciąg dalszy)

Jedynie możliwe wytłómaczenie jest następujące:

Półwiersze (N) to jest obejmujące słowa POLSKA z lewych połów 3, 4, 6 i 7 poziomego rzędu uległy w czasie przeróbki formy II A na II B między pierwszem a drugiem słowem POLSKA złamaniu, a te odłamane części obejmujące słowa POLSKA 21, 31, 51 i 61 znaczka dostawiono, bezpośrednio na znaczku 21 (zwiększeniu odstępu), a na znaczkach 31, 51 i 61 po zrównaniu przełamania (zmniejszenie odstępu).

Dalszą cechą formy II B jest zwiększenie odstępu między półwierszami (M 3) ze słowami POCZTA a (N 3) ze słowami POLSKA w siódmym rzędzie poziomym po lewej stronie, a więc na znaczkach 61 do 65. Skutkiem tego rozsunięcia się wymienionych półwierszy, wysokość przedruku wynosi na znaczkach 61-szym—10·75 mm. 62-gim—10·5 mm. 63-cim—10 m. 64-tym—9·75 mm; odpowiednie bloczki znaczków posiadam w zbiorze i z opłatnych 25 oraz 30 hal. i z dopłatnej 15/36 hal.

Ogólna ilość przedrukowanych tą formą znaczków nie przekracza 10.000 sztuk. Dlaczego do przedruku tych znaczków nie użyto I formy nie jest mi wiadomem, nie jest atoli moją rzeczą dochodzenie dlaczego zrobiono tak a nie inaczej, tylko poznanie formy, co w zupełności dla dobra polskich filatelistów osiągnąłem.

Formą II B przedrukowano cały nakład znaczków opłatnych po 25 hal. niebieskich, po 30 hal. liljowych i dopłatnych po 15/36 hal. fjoletowych a częściowo tylko jakąś bliżej nieokreśloną partję opłatnych znaczków po 1 koronie.

Ilość przedrukowanych znaczków opłatnych niebieskich po 25 hal. wynosi według wykazu Dyrekcji Poczt 1.100 sztuk. Znaczki te o ile mi wiadomo nie były nigdzie używane do frankatur. Mimo tego znaczki te są oficjalne i pełnoprawne pod względem filatelistycznym ponieważ 1) zostały wydane do przedruku z Ekonomatu pocztowego, 2) są umieszczone w wykazie Ekonomatu względnie Dyrekcji Poczt. i 3) są przedrukowane formą użytą do przedruku innych znaczków których używano nawet przez dłuższy czas do frankatur w różnych miejscowościach (30 hal. w Chrzanowie, 15/36 w Gorlicach).

Nową partję znaczków tych przedrukowano później formą

V B, te jednak są spekulacyjnemi naśladownictwami (Nachdruck). Wykluczonem jest bowiem, aby nakład 11 arkuszy wydanych jednorazowo z Ekonomatu pocztowego, przedrukowywano dwoma formami z znacznym odstępie czasu, tembardziej że ani przedrukowanych II B formą ani przedrukowanych V B formą nie używano w obiegu pocztowym do frankatur.

Znaczków opłatnych po 30 hal. liljowych przedrukowano według wykazu Dyrekcji Poczt. 3.740 sztuk. Znaczków tych używano w Chrzanowie do opłat przekazów przeszło miesiąc po 21 stycznia do 28 lutego 1919 roku oraz w Gorlicach już dnia 1 lutego 1919. W swoim zbiorze posiadam 47 sztuk nawet w paskach do 6 sztuk na odcinkach przekazów z Chrzanowa oraz 6 sztuk na dwóch przekazach z Gorlic a wszystkie wykazują przedruki pochodzące wyłącznie z formy II B.

Znaczków dopłatnych fjoletowych po 15/36 hal. miało być, według wiadomości podanych w prasie, 500 do 700 sztuk (Filatelista Polski, rocznik I, Nr. 2, z dnia 20/XI 1919). W wykazie Dyrekcji Poczt zostały zaliczone do ogólnej liczby znaczków dopłatnych po 15 hal. Używano ich w Gorlicach, gdzie jeszcze niezużytą resztę mieli wykupić filateliści specjalnie po nie wyjeżdżający z Krakowa.

Znaczków opłatnych po 25 i 30 hal. jak i dopłatnych po 15/36 hal. nie było z odwróconym przedrukiem wykonanym II B formą.

Z częściowo tylko II B formą przedrukowanych znaczków znam tylko znaczki po 1 kor. czerwone na żółtym papierze. Są one niewątpliwe, albowiem w zbiorze P. St. Adamskiego znajduje się dziesięcioblok obejmujący prawą połowę dwóch pierwszych rzędów poziomych z charakterystycznym błędnodrukiem na 7 znaczku (częściowo uszkodzone „CZT" w słowie POCZTA). Sam posiadam od P. St. Adamskiego czworoblok tych znaczków obejmujący znaczki 9, 10, 19 i 20 a nadto 49 sztuk w jednym bloku obejmującym znaczki 52 do 100 formy II B.

Pogłosek, jakoby II B formą przedrukowano jeszcze znaczki po 20 hal. ciemno zielone i po 12 hal. zielonkawo niebieskie, czy też inne wartości, nie mogłem stwierdzić. Zródłem tych pogłosek mogły być falsyfikaty przedrukowane VII formą według oznaczenia, która niedbałem ustawieniem przedruków podobna jest do II B formy. Poprzednia niedokładna znajomość form przedrukowych mogła być powodem uznawania falsyfikatów wykonanych VII formą za znaczki oryginalne pochodzące z przedruku II B formą.

Ustawienie słów POCZTA POLSKA oraz rombów na poszczególnych znaczkach arkuszy przedrukowanych typograficzą formą II B.

(↓ litery „P“ obu słów leżą pionowo pod sobą; ← słowo POLSKA przesunięte na lewo; → słowo POLSKA przesunięte na prawo względem słowa POCZTA. Liczba górna podaje wielkość przesunięcia słowa POLSKA względem słowa POCZTA a dolna liczba, odległość rombu od przedniej granicy pionowej kreski litery „P“ słowa POCZTA. Kazde pole odpowiada jednemu znaczkowi arkusza. Wymiary podane w milimetrach).

→ 1/4 7 1/2	→ 1/8 6 5/8	↓ 5 3/4	← 1/4 5	← 1/4 5 3/4	→ 1/2 5 1/2	→ 1/4 5 1/2	↓ 6	← 1/4 5 1/4	← 1/2 5 5/8
→ 1/4 7 3/4	→ 1/8 7	↓ 6 1/8	← 1/4 5 1/4	← 1/4 5 3/4	→ 1/2 5 1/2	→ 1/4 5 3/4	↓ 5 7/8	← 3/8 5	← 1/2 5 1/4
↓ 7 1/2	↓ 5 1/2	→ 1/4 5 1/4	→ 1/2 4 3/4	→ 5/8 5 1/2	→ 1 3/8 5	↓ 4 1/2	→ 1/4 5 1/4	→ 1/2 5	→ 3/4 5 3/4
→ 1/2 7 1/4	← 1/4 5 3/8	← 1/2 5	← 1/2 4 3/4	← 1/2 5 1/4	↓ 4 3/4	← 1/4 4 1/4	← 1/2 5	← 1/2 4 5/8	← 1/2 5 1/4
↓ 7	← 1/4 5 3/8	← 1/2 5	← 1/2 4 3/4	← 3/4 5 1/4	↓ 5	← 1/4 5	← 1/2 5 1/8	← 5/8 4 3/4	← 1/2 5 1/2
→ 1 1/4 7	→ 1/2 5 3/4	→ 1/4 5 1/4	→ 1/4 5	→ 1/4 5 3/4	→ 3/4 5 1/4	→ 1/2 5	→ 1/4 5 3/4	→ 1/4 5 1/2	→ 1/4 6 1/4
→ 1/4 7 1/4	← 1 1/4 5 3/8	← 1 1/4 5	← 1 1/2 4 3/4	← 1 1/2 5 3/8	← 3/4 5	← 1 4 3/8	← 1 1/4 5 1/4	← 1 1/4 4 7/8	← 1 3/8 5 3/4
← 3/8 6 3/4	← 1/4 5 1/4	← 1/2 4 7/8	← 1/2 4 1/2	← 1/2 5 1/4	↓ 5	← 1/4 4 1/4	← 3/8 5 1/4	← 1/2 4 3/4	← 5/8 5 3/8
↓ 7 1/4	← 1/4 5 1/4	← 1/2 5	← 1/2 5 3/8	← 5/8 5 1/4	↓ 4 7/8	← 1/4 4 1/4	← 3/8 5 1/8	← 1/2 4 3/4	← 5/8 5 3/8
→ 1 6 3/4	→ 3/4 4 5/8	→ 5/8 4 1/4	→ 1/2 4	→ 1/2 3 5/8	→ 1 4 3/4	→ 3/4 4 1/4	→ 5/8 4	→ 1/2 5 3/8	→ 1/2 6

Znaczki przedrukowane II B formą należą do bardzo rzadkich tak z powodu minimalnego nakładu (znaczki po 25 15/36 hal. i 1 kor.) jak i częściowego zużycia na przesyłkach (znaczki po 30 hal. przy nakładzie 3.740 szt.).

Do najcenniejszych należą błędnodruki na 7 znaczku (uszkodzone „CZT“ w słowie POCZTA) albowiem mogło ich być maksymalnie 11 sztuk na znaczku 25 hal. niebieskim, 37 sztuk na znaczku 30 hal. liljowym, 5 do 7 sztuk na dopłatnym znaczku 15/36 hal. oraz kilka lub kilkanaście na znaczku opłat. po 1 kor.

Usterki liter i ich rozmieszczenie w arkuszu II formy podam po ukończeniu opisu wszystkich odmian tejże.

POLSKA

Kazimierz Hroboni.

Przeoczenie czy brak orjentacji?

(Dokończenie).

Uwzględniając że

1) Przedruk skałacki musiał być sporządzony o ile znaczki te — nie mające już prawa obiegu — miały być uznane

2) Spowodowany został koniecznością służbową

3) O dokonanym przedruku powiadomiono Dyrekcję Pocztową

4) Przedruku dokonano na ściśle oznaczonej ilości znaczków

5) Dalszy przedruk wskutek uszkodzenia pieczątki jest wykluczony

6) Był sprzedany przy okienku pocztowym bez żadnych ograniczeń lub zastrzeżeń

7) Używany tak w kraju jak i zagranicę(Ryc. A*) i B*) zwrot niedoręczonych listów z Ameryki)

8) Uznawany był przy nadaniu również przez inne urzędy pocztowe narówni z małym orzełkiem (Ryc. D*) list polecony nadany w Tarnopolu, Ryc. C*) list polecony nadany we Lwowie), musi się przyznać przedrukowi skałackiemu charakter półurzędowy i zaliczyć go do białych kruków.

Znamiona przedruku omówione były wyczerpująco przez

*) Ilustrację zamieszczono w numerze poprzednim,

„poważnego filatelistę Pana W. S.“ — w Nowym Filateliście Nr. 1. z roku 1924 wydanym w Warszawie przez P. S. Rachmanowa. Pewne wahnięcia zachodzące w tem omówieniu ułatwić tylko mogą odróżnienie przedruku autentycznego od ewentualnych falsyfikatów sporządzonych na podstawie tego szczegółowego opisu, a to przy porównaniu z pieczątką.

Polska filatelistyka słusznie przyznała mu poczestne miejsce w swoim dziale — czego dowodem choćby ocenienie z roku 1927 w katalogu łódzkim P. Krzyżanowskiego, które nawiasem mówiąc dzisiaj nie jest już aktualne.

Obecną wartość przedruku skałackiego oceniam:

Wartość nomin.	Nakład	Wartość	Wartość nomin.	Nakład	Wartość
	Opłata				
3 hal.	2002 szt.	5 zł.	2 kor.	6 szt.	1000 zł.
5 „	1300 „	8 „	3 „	45 „	120 „
10 „	402 „	25 „	4 „	20 „	300 „
				Dopłata	
15 „	1306 „	8 „	5 hal.	390 „	5 „
20 „	2150 „	6 „	10 „	100 „	20 „
25 „	204 „	45 „	15 „	250 „	8 „
30 „	279 „	35 „	20 „	200 „	12 „
40 „	651 „	12 „	25 „	40 „	80 „
50 „	2 „	2000 „	30 „	3 „	1200 „
60 „	160 „	50 „	40 „	5 „	600 „
80 „	170 „	50 „	50 „	40 „	80 „
90 „	40 „	120 „	1 kor.	72 „	40 „

Ocenienie to jest względne. Mam tu na myśli wartość stosunkową danego znaczka, — ale wątpię czy np. Inż. P. Dembowski (jedyny zbieracz na świecie, który posiada ten przedruk w komplecie) odstąpiłby opłatę 50 hl. za 2.000·—. Mówi się więc, że dany zbieracz posiada ów znaczek przedstawiający taką wartość, który jednakowoż nie jest do sprzedania a zatem ocena względna.

Nie jeden ze zbieraczy w pogoni za temi krukami może paść ofiarą pomysłowych fałszerzy. Dlatego wskazanem może

byłoby ustalenie szczęśliwych posiadaczy — przynajmniej tych rzadszych okazów jak opłata 50 hl. i 2 K., oraz dopłata 30 hl. i 40 hl.

O ile mi wiadomo przedruk ten posiadają:

Opłata 50 hl. Inż. Dembowski Lwów, Hroboni Podwysokie
„ 2 K. „ „ „ Inż. Moryc Stanisławów,
[Inż. Kustanowicz Lwów
Dopłata 30 hl. „ „ „ „ „ „
„ 40 „ „ „ „ „ „ „

Pozostałoby jeszcze do ustalenia czy i kto posiada opłatę 2 K. trzy sztuki, dopłatę 30 hl. jedna sztuka i dopłatę 40 hl. trzy sztuki. Może Redakcja I. K. F. lub który ze związków zająłby się tem ustaleniem — co jak już wspomniałem byłoby dla zbieraczy orjentacją i równocześnie ochroną przed ewentualnem nabyciem drogiego białego ale niestety fałszywego kruka.

Filatelja jest rogiem obfitości z którego każdy czerpie wedle własnego upodobania. Jedni ograniczają się do zbioru własnego kraju, drudzy Europy, inni całego świata, jeszcze inni różniczkują uzębienia, papiery, barwy i td. Ale oprócz tych właściwości dogadzania upodobaniom zbieraczy — ma ona jeszcze jeoną wielką zaletę, wartościową bezwzględnie dla wszystkich, jest bowiem obrazową historją danego kraju. Dla całokształtu nie mogą być pominięte nawet przedruki lokalne, które zwłaszcza u nas są niejako pomostem pomiędzy pierwszym znaczkiem niewoli — a następnemi Polski odrodzonej — co nawet zagranica uznała przez różniczkowanie ich w swoich katalogach. Tem dziwniejszem jest omijanie względnie gołosłowne wymienianie przedruku skałackiego, które dowodzi przeoczenia lub braku orjentacji i może okazać się fatalnem zwłaszcza dla zbieraczy zagranicznych. Nie jeden bowiem z listów wysłanych do Austrji, Niemiec, Gdańska czy też Ameryki wskutek braku orjentacji może znaleźć się w koszu. Przedruk skałacki powinien być umieszczony np. według Senfa pomiędzy Nr. 76 a 77-mym i otrzymać rzymską numerację jako półurzędowy.

Na zakończenie przestrzegam przed ewentualnemi szkartami. Wczasie użycia tego przedruku urząd skałacki nie przyjmował jeszcze paczek. Pierwszy adres przesyłkowy (Ryc. V*), który przyjęty został 17. XI. 1919, musiał być adresowany do urzędu, gdyż przyjmowanie pakietów nie było jeszcze dozwolone.

*) Ilustracja na stronie tytułowej.

ROZMAITOŚCI.

Sowieckie muzeum pocztowe w Leningradzie posiada między innemi dwie sale poświęcone wyłącznie znaczkom pocztowym. W jednej z nich umieszczono wszystkie wydania rosyjskich znaczków pocztowych oraz ich projekty i próbnodruki, a także wszelkie rozporządzenia i akta, omawiające ten zakres działalności poczty rosyjskiej. Szczególną uwagę zwraca ciekawy zbiór wszystkich kasowników pocztowych, używanych na terenie olbrzymiego państwa rosyjskiego. W drugiej natomiast sali spotykamy znaczki zagraniczne jednak tylko nowszych wydań. O szybkim rozwoju sowieckiego muzeum pocztowego świadczą najlepiej poniższe cyfry: rok 1922 — 21.709 znaczków w 22 albumach, obecnie zaś 92 586 znaczków w 73 albumach. Liczba ta stale rośnie, gdyż każda nowa serja wraz z projektami i próbnodrukami zostaje oddaną zarządowi muzeum.

Praktyczna nowość na poczcie szwedzkiej. Poczta sztokholmska zaprowadziła bardzo praktyczną nowość: kto ma do wysłania pilny list albo druk, telefonuje na pocztę, która natychmiast przesyła posłańca na rowerze. Posłaniec ten osobiście doręcza przesyłkę adresatowi, z pominięciem urzędu pocztowego. Opłata za tego rodzaju naprawdę pośpiesznie, bo niejednokrotnie już w ciągu kilkunastu minut doręczane przesyłki wcale nie jest wygórowana.

Najmniejszym urzędem pocztowym na świecie, no i niewątpliwie, najoryginalniejszym — jest urzędzik znajdujący się na morzu, przy skalistych pobrzeżach Ziemi Ognistej. Jest to zwyczajna beczka obciążona ciężarkami tak, ażeby nie mogły jej porwać ze sobą fale morskie. Ponieważ do wybrzeży Ziemi Ognistej okręty nie mogą dostawać się więc, wkładają pocztę dla mieszkańców Ziemi Ognistej do tej balansującej swawolnie beczki. Potem podpływają do niej krajowcy i wyjmują sobie pocztę zostawiając własną do przesyłki.

Najciekawsze zaś, że ten beczułkowaty urzędzik pocztowy znajduje się pod specjalną opieką i ochroną flot wszystkich narodów świata...

Pierwszy list z Ameryki do Europy. Pierwszym listem, który przyszedł z nowoodkrytego świata do starej Europy było pismo, wysłane przez syna odkrywcy Ameryki, Kolumba, młodego Diego Kolumba w dn. 12 stycznia 1512 r. do arcybiskupa Toledo.

Ten najstarszy list amerykański znajdował się dotychczas w posiadaniu niemieckiem. Jak donosi amerykański „Philobiblion", list w tych dniach został nabyty od jednego z londyńskich antykwarjuszów, za cenę 147.000 marek niemieckich i odesłany do Ameryki.

Wiadomości bieżące.

Następny numer „I. K. F." ukaże się 15 października. Termin nadsyłania ogłoszeń upływa 30 września. Ogłoszenia nadesłane po tym terminie będą zamieszczone dopiero w następnym numerze.

Do numeru niniejszego dołączamy dalszy ciąg „Pamiątek pocztowych po b. zaborze austrj." (str. 85–88).

Dział rozrywek umysłowych z braku miejsca ukaże się dopiero w numerze następnym.

W okresie letnim będą nieczynne: redakcja od 1 lipca do 1 października, administracja od 1 lipca do 15 września.

KRONIKA WYSTAWOWA

Międzynarodowa wystawa filatelistyczna w Berlinie. W dniach 12—21 września br. odbędzie się w wspaniałych salach Ogrodu Zoologicznego w Berlinie, międzynarodowa wystawa znaczków pocztowych. Protektorat nad tą imprezą, która ma zaćmić wszelkie dotychczasowe wystawy, przyjęli niemieccy ministrowie: spraw zagranicznych i poczt. telegr. W skład komitetu honorowego wchodzą reprezentanci dyplomatyczni wielu państw oraz najwybitniejsi filateliści całego świata. Polskę reprezentują znani zbieracze p. p. Wł. Rachmanow i Wł. Polański. Prócz tego p. Rachmanow wchodzi w skład jury. Cała wystawa podzielona jest na osiem wielkich klas, które obejmują szereg grup. Jako odznaczenia przewidziane są: nagrody honorowe, plakiety złote, medale złote, pozłacane, srebrne, bronzowe oraz dyplomy. Termin zgłoszeń upływa dnia 12 lipca br. Blankiety zgłoszeniowe można otrzymać bezpłatnie w redakcji „I. K. F."

OGŁOSZENIA.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Filateliści! Przysyłajcie zn. polskie wycofane z obiegu (większą ilość). Daję zwykłe zn. Niemiec. **H. Czogalla** Berlin Reinickendorf Giesskanne 122

Za 1000 polsk. zn. kurs. daje 500 lepsz. Eur. i zamorsk. **J. Lubling** Będzin Sączewska 9.

Znaczki całego świata sprzedaję, 10 gr. za fr. Kupuję zn. polsk. rosyjsk. gdańskie i t. d. Proszę oferty. **Gryżewski** Warszawa Królewska 35.

Bogato zaopatrzony cennik zn. na rok 1930 wysyła na żądanie darmo **Z Poppers** Przemyśl

Cennik zn. wysyła na żądanie **P. Bernardiner** Lwów Batorego 22.

Kupię zn. opł. wyd. Krakowskiego 25 h. nieb., 30 h, 10 kor. Cenę i gwarancję proszę podać **R. Kautz** Łódź Zakątna 64/11

Filateliści Sprzedam zbiór zn. poczt. Europy, 4000 sztuk w aloumie, 10 000 zn. pol. do wymiany i album do zn. polskich za 350 zł. **W. Klimaszewski** Kielce Seminaryjna 17.

Książka adresowa Filatelistów już wyszła z druku. Cena książki tylko 2·50 zł. Wysyłam po wpłaceniu należności na konto P. K. O. Warszawa 67.489. **Wl. Łękowski** Piastów k/Warszawy

Zbieracze! kupujcie pakiet zn. „Mars" zawierający 1000 zn. Europy i zam. za 4 50 zł. franko. Wysyłam wybory. **J. Lubling** Będzin Sączewska 9.

Ogłoszenia w „I. K. F."
opłacają się 100-krotnie.

Prosimy uważnie przeczytać!

Pakiety

100	miesz. zn. Rosji Sow.	4·—
200	„ „ Ukrainy	5·—
200	„ „ zamorsk.	5·—
2000	„ „ cał. świata	6·—
5000	„ „ „ „	12·—
10000	„ „ „ „	20·—

Polska

Okazja 1000 zn. polsk. nieuż. (opł. dopł nieb. czerw. urzęd. Konst. Sejm. Czerw. krzyż. i t. d.)

cena 10·— zł.

3 f.-20 mk.20 w. 100 serji	28.—
3 h-500 h dopł. 100 „	12·—
3.000.000 dopł. 100 szt.	4·50
1, 2, 3 milj. dopłat 10 serji	3·—
Pomnikowe 4 w. kpl.	1·50
P. K. L. 11 w. „	2·—
Lublin 10 w. „	8·—
Tarnów I. (na liście) 16 w.	18·—
„ II. „ „ 15 w.	10·—
Korp. Polski II. 2 w.	2·—
I. wyst. marek kpl. na liście ze stempl. wyst.	1·50
Lotnicze pozn. 2 w. na liście steml. Lotniczy	2·—
List z Raidu Bałtyck. płk. Rajskiego	30·—
Oryg. Przedbórz wyd. I. 2 gr na liście	3·—
To samo 4 gr.	6·—

Porto osobno. Przy zapytaniach zn. na odpowiedź

Tadeusz ZIELIŃSKI
Lwów, Pl. Akademicki.
Kawiarnia szkocka.
P. K. O. Warszawa Nr. 153,403.

Redaktor odpow.: Jerzy Zadurowicz. Druk. J. Landesberg, Złoczow